

Lahti

Käyttösuunnitelma 2025

Konsernihallinto

Konserni- ja tilajaosto 20.1.2025 § 4

Tarkastuslautakunta 21.1.2025 § 4

Kaupunginhallitus 27.1.2025

Versiointi:

Versionro ja päiväys	Päivitys/muutos	Käsittely
1/15.1.2025		KTJ 20.1.2025 § 4 Tark.ltk 21.1.2025 § 4 KH 27.1.2025 §

Lyhenteet

KTJ	Konserni- ja tilajaosto	Tark.ltk	Tarkastuslautakunta
KH	Kaupunginhallitus	KV	Kaupunginvaltuusto

Sisällys

1.	Johdanto	4
1.1.	Lahden kaupungin toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelma vuosille 2024–2027	4
1.1.1.	Talouden tasapaino-ohjelman taloudelliset tavoitteet	4
1.2.	Viranhaltijapäätösten nähtävillä pitäminen	5
1.3.	Kokousaikataulu	5
2.	Konsernihallinnon vuoden 2025 kärkitoimenpiteet	7
3.	Konsernihallinto	11
3.1.	Määräraha-aulukko	11
3.2.	Talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	11
3.3.	Henkilöstö	12
3.3.1.	Organisaatio	12
3.4.	Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	13
3.4.1.	Määräraha-aulukko	13
3.4.2.	Valtuustoryhmät ja niiden toiminnan tukeminen	13
3.5.	Ulkoisen tarkastus	14
3.5.1.	Määräraha-aulukko	14
3.6.	Kaupunginjohtaja sekä konsernihallinnon vastuualue yhteensä	15
3.6.1.	Määräraha-aulukko	15
3.6.2.	Toimintasuunnitelma 2025	15
3.6.3.	Avustukset	17
3.6.4.	Jäsenmaksut	17
3.7.	Lahden Tilakeskus -taseyksikkö	19
3.7.1.	Tuloslaskelma	19
3.7.2.	Tulo- ja menorakenne 2025	19
3.7.3.	Toimintasuunnitelma 2025	21
3.8.	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	23
3.8.1.	Määräraha-aulukko	23
4.	Käyttösuunnitelman liitteet	24
4.1.	Liite 1 Lahden Tilakeskuksen talonrakennuksen työohjelma (1 000 euroa)	25
4.2.	Liite 2 Osamäärärahat yksiköittäin	27
4.2.1.	Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	27
4.2.2.	Ulkoisen tarkastus	27
4.2.3.	Kaupunginjohtaja ja konsernihallinnon vastuualue	27
4.2.4.	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	28
4.3.	Liite 3 Laskentatunnisteet ja hyväksyjät	29
4.3.1.	Lahden kaupunki	29
4.3.2.	Konsernihallinto	29
4.3.3.	Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	29
4.3.4.	Ulkoisen tarkastus	30
4.3.5.	Kaupunginjohtaja ja konsernihallinnon vastuualue	30
4.3.6.	Lahden Tilakeskus -taseyksikkö	31
4.3.7.	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	32

1. Johdanto

Kunnan taloudenhoitoa ja sen järjestämistä ohjaavat kuntalain (2015/410) 13. luku, kirjanpitolaki (1997/1336) ja -asetus (1997/1339), kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamat ohjeet, Suomen Kuntaliiton suositus kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä Lahden kaupungin hallintosääntö ja erilliset toimintasäännöt.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuuston 25.11.2024 § 123 hyväksymän talousarvion ja kaupunginhallituksen 2.12.2024 § 413 hyväksymän toimeenpano-ohjeen perusteella on laadittu konsernihallinnon sekä elinvoiman, sivistyksen ja kaupunkiympäristön palvelualueiden käyttösuunnitelmat, joissa kohdistetaan määrärahat ja tuloarviot käyttötarkoitusten mukaisesti sekä asetetaan tarkennettuja toiminnallisia tavoitteita.

Käyttösuunnitelmissa esitetään strategian toiminnalliset tavoitteet, talouden tasapaino-ohjelman mukaiset toimenpiteet, henkilöstösuunnitelma ja määräraha- sekä tuloarvioiden kohdistaminen. Osana käyttösuunnitelmia päätehtävien toimitusten hyväksyjät. Lisäksi voidaan päättää toistuvaisavustuksista tai muista erityisistä määrärahavaroista. Maksettavien avustuksien osalta huomioidaan Euroopan unionin valtiontukisääntely. Käyttösuunnitelmat hyväksytään toimielimissä 31.1.2025 mennessä ja ne toimivat pohjana talousarvion seurannassa ja raportoinnissa. Toimielimille raportoidaan talouden ja toiminnan toteumasta sekä ennusteesta neljännesvuosittain niiden alaisen yksiköiden osalta. Lahti on ottanut käyttöön ilmastobudjetoinnin vuoden 2025 talousarviossa. Ilmastobudjetin toteumasta raportoidaan vuositasolla tilinpäätöksen yhteydessä.

Lahden kaupungin talousarvion 2025 toimeenpano-ohjeiden mukaisesti on valmisteltu palvelualuekohtaiset käyttösuunnitelmat, jotka viedään toimielimiin päätettäväksi seuraavasti:

- konsernihallinnon käyttösuunnitelman hyväksyy omien alaistensa yksiköiden osalta
 - kaupunginhallitus: kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja konsernihallinnon vastuualue, käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot
 - konserni- ja tilajaosto: Lahden Tilakeskus -taseyksikkö
 - tarkastuslautakunta: ulkoinen tarkastus
- elinvoiman palvelualueen käyttösuunnitelman hyväksyy elinvoima- ja työllisyysjaosto
- sivistyksen palvelualueen käyttösuunnitelman hyväksyy omien vastuualueidensa osalta
 - sivistyslautakunta: sivistyksen yhteiset, lasten ja nuorten kasvun vastuualue sekä osallisuuden ja tiedon vastuualueen osalta palveluyksiköt: lukiokoulutuspalvelut ja Wellamo-opisto
 - hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta: liikunnan ja kulttuurin vastuualue sisältäen Lahden kaupunginorkesterin ja Lahden kaupunginteatterin sekä osallisuuden ja tiedon vastuualueen osalta palveluyksiköt: kirjasto- ja tietopalvelut ja osallisuus ja hyvinvointipalvelut
- kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelman hyväksyy omien vastuualueidensa osalta
 - kaupunkiympäristölautakunta: palvelualueen yhteiskustannukset, kaupunkitekniikka, kaupunkisuunnittelu sekä rakennus- ja ympäristövalvonta
 - Lahden seudun joukkoliikennelautakunta: joukkoliikenne.

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt 9.12.2024 § 132 hallintosääntömuutoksia, joilla tulee olemaan vaikutuksia luottamushenkilö- ja virkaorganisaatioon 1.6.2025 alkaen. Muutosten vaikutukset käyttösuunnitelmiin valmistellaan keväällä 2025 ja tuodaan erikseen päätöksentekoon.

1.1. Lahden kaupungin toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelma vuosille 2024–2027

Kaupunginvaltuusto päätti uudesta Lahden kaupungin toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelmasta 20.5.2024 § 63. Ohjelman mukaisesti kaupungin taloutta tasapainotetaan 50,0 milj. eurolla vuosina 2024–2027. Ohjelmassa on määritetty euromääräiset tavoitteet toimintatulojen ja -menojen, verotulojen sekä rahoitustulojen ja -menojen osalta.

1.1.1. Talouden tasapaino-ohjelman taloudelliset tavoitteet

Toimintatulojen kasvutavoitteeksi on asetettu 1,0 milj. euroa. Tavoitteen toteutuminen edellyttää päätöksiä esimerkiksi tonttien hintojen, pysäköintimaksujen, kaupunkisuunnittelun taksojen, yleisten alueiden taksojen, venepaik-

kamaksujen, joukkoliikenteen lippuhintojen sekä muiden mahdollisten lupa- ja valvontamaksujen hintojen korotuksista.

Toimintamenojen vähennystavoitteeksi on asetettu 18,1 milj. euroa. Tavoitteesta kohdistuu konsernihallintoon 3,35 milj., elinvoiman palvelualueen toimintaan 0,65 milj. sekä työttömyydestä aiheutuviin menoihin 5,0 milj., sivistyksen palvelualueelle 6,1 milj. ja kaupunkiympäristön palvelualueelle 3,0 milj. euroa.

Rahoitustulojen ja -menojen nettokasvutavoitteeksi on asetettu 15,0 milj. euroa. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää rahoitusmenojen pienentämistä, konsernista saatavien osinkotuottojen kasvua, muiden rahoitustulojen kasvua, investointien rahoitusratkaisujen tarkastelua, vuosittaista omaisuuden myyntivoittojen toteutumista sekä konsernirakenteen tarkastelua. Verotulojen kasvutavoitteeksi on asetettu 15,9 milj. euroa. Strategian elinvoimatoimenpiteille on asetettu tavoite niin, että verotulojen kasvu, toimintaympäristöstä tulevan kasvun lisäksi, on 5,0 milj. euroa. Tavoitteen toteutuminen edellyttää elinkeinoelämän sijoittumispäätöksiä Lahteen. Verotuloille on asetettu 10,9 milj. euron tavoite niin, että kunnallisveroa korotetaan vuonna 2027.

Tavoitteet sisältyvät vuoden 2025 talousarvioon ja taloussuunnitelmavuosien 2026–2027 lukuihin. Euromääräisiä tavoitteita toteuttavista toimenpiteistä päättää toimivaltainen toimielin. Taloudelliset tavoitteet kuvataan talousarviossa ja toimenpiteet käyttösuunnitelmissa. Ohjelman toteutumisesta raportoidaan toimielimille osana talouden ja toiminnan neljännesvuosiraportointia.

Talouden tasapaino-ohjelma 2024–2027

Tuloslaskelma	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Toimintatulot	0	500 000	500 000	0	1 000 000
Kaupunkiympäristön palvelualue	0	500 000	500 000	0	1 000 000
Toimintamenot	-1 157 500	-3 477 500	-6 030 000	-7 435 000	-18 100 000
Konsernihallinto	-750 000	-2 220 000	-230 000	-150 000	-3 350 000
Elinvoiman palvelualue	-50 000	0	0	-600 000	-650 000
Sivistyksen palvelualue	-257 500	-827 500	-2 500 000	-2 515 000	-6 100 000
Kaupunkiympäristön palvelualue	-100 000	-430 000	-1 300 000	-1 170 000	-3 000 000
Työttömyydestä aiheutuvat menot	0	0	-2 000 000	-3 000 000	-5 000 000
Verotulot, elinvoiman lisäys	0	0	3 000 000	2 000 000	5 000 000
Rahoitustulot ja -menot	0	10 300 000	1 260 000	3 440 000	15 000 000
Verotulot	0	0	0	10 900 000	10 900 000
Tilikauden tulos	1 157 500	14 277 500	10 790 000	23 775 000	50 000 000

Luvut ovat muutos edelliseen vuoteen.

1.2. Viranhaltijapäätösten nähtävillä pitäminen

Kaupungin kuulutukset julkaistaan sähköisinä kaupungin yleisessä tietoverkossa www.lahti.fi > Ajankohtaista > Kuulutukset.

Viranhaltijapäätökset pidetään yleisesti nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa www.lahti.fi, mikäli asianomainen viranomaisen katsoo sen tarpeelliseksi eikä salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

1.3. Kokousaikataulu

Vuoden aikana päivitettävä kokousaikataulu:

- Lahden kaupungin sisäisessä tietoverkossa Tietoa meistä > Päätöksenteko > Toimielimet ja päätöksenteko > Kaupunkitasoinen kokousaikataulu 2025.
- Kaupungin yleisessä tietoverkossa www.lahti.fi > Kaupunki ja päätöksenteko > Päätöksenteko > Tutustu päätöksentekoon > ao. toimielin.

Kokousaikataulu v. 2025 KEVÄT

TAMMIKUU		HELMIKUU		MAALISKUU		HUHTIKUU		TOUKOKUU		KESÄKUU	
1Ke	11La	11La	11La	11La	11La	11La	11La	11La	11La	11La	11La
2To	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su	25Su
3Pe	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma	3Ma
4La	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti	4Ti
5Su	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke	5Ke
6Ma	6To	6To	6To	6To	6To	6To	6To	6To	6To	6To	6To
7Ti	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe	7Pe
8Ke	8La	8La	8La	8La	8La	8La	8La	8La	8La	8La	8La
9To	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su	9Su
10Pe	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma	10Ma
11La	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti	11Ti
12Su	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke	12Ke
13Ma	13To	13To	13To	13To	13To	13To	13To	13To	13To	13To	13To
14Ti	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe	14Pe
15Ke	15La	15La	15La	15La	15La	15La	15La	15La	15La	15La	15La
16To	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su	16Su
17Pe	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma	17Ma
18La	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti	18Ti
19Su	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke	19Ke
20Ma	20To	20To	20To	20To	20To	20To	20To	20To	20To	20To	20To
21Ti	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe	21Pe
22Ke	22La	22La	22La	22La	22La	22La	22La	22La	22La	22La	22La
23To	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su	23Su
24Pe	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma	24Ma
25La	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti	25Ti
26Su	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke	26Ke
27Ma	27To	27To	27To	27To	27To	27To	27To	27To	27To	27To	27To
28Ti	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe	28Pe
29Ke	29La	29La	29La	29La	29La	29La	29La	29La	29La	29La	29La
30To	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su	30Su
31Pe	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma	31Ma

KV = Kaupunginvaltuusto klo 18.00
KV-info = Kaupunginvaltuustoinfo klo 16.30
KH = Kaupunginhallitus klo 15.30 (valtuustopäivinä klo 14.30)
KH iltakoulu = klo 17.00
KTJ = Konserni- ja tilajaosto klo 13.00
ETJ = Elinvoima- ja työllisyysjaosto klo 15.00
Pjtmk = Valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunta klo 14.30
WOJK = Wellamo-opiston johtokunta klo 16.30, jollei toisin ilmoiteta
SIVLA, HYVLA = Sivistyskeskuksen lautakunta klo 16.00, jollei toisin ilmoiteta.
KYLA, RYLL, JÄTE, JOLI = Kaupunkiympäristön palvelualueen lautakunta klo 16.00 jollei toisin ilmoiteta.
TARKLA = Tarkastuslautakunta klo 9.00, jollei toisin ilmoiteta.
KP = Kumppanuuspyödyt (keskusta, etelä, itä, pohjoinen) klo 16.30, jollei toisin ilmoiteta
VN = Vanhusneuvosto klo 10.00, jollei toisin ilmoiteta.
VMN = Vammaisneuvosto klo 16.30, jollei toisin ilmoiteta
 Vki, pyhä tai muu vapaapäivä
 Koulujen talviloma, vko 9

Kokousaikataulu v. 2025 SYKSY

Huom. syyskauden kokouspäivät ovat alustavia. Syyskauden kokouspäivät päätetään uuden valtuustokauden toimitelmissä.

HEINÄKUU		ELOKUU		SYYSKUU		LOKAKUU		MARRASKUU		JOULUKUU	
1Ti	1Pe	1Ma	1Ma	1Ma	1Ke	1Ke	1La	1La	1Ma	1Ma	1Ma
2Ke	2La	2Ti	2Ti	2Ti	2To	2To	2Su	2Su	2Ti	2Ti	2Ti
3To	3Su	3Ke	3Ke	3Ke	3Pe	3Pe	3Ma	3Ma	3Ke	3Ke	3Ke
4Pe	4Ma	4To	4To	4To	4La	4La	4Ti	4Ti	4To	4To	4To
5La	5Ti	5Pe	5Pe	5Pe	5Su	5Su	5Ke	5Ke	5Pe	5Pe	5Pe
6Su	6Ke	6La	6La	6La	6Ma	6Ma	6To	6To	6La	6La	6La
7Ma	7To	7Su	7Su	7Su	7Ti	7Ti	7Pe	7Pe	7Su	7Su	7Su
8Ti	8Pe	8Ma	8Ma	8Ma	8Ke	8Ke	8La	8La	8Ma	8Ma	8Ma
9Ke	9La	9Ti	9Ti	9Ti	9To	9To	9Su	9Su	9Ti	9Ti	9Ti
10To	10Su	10Ke	10Ke	10Ke	10Pe	10Pe	10Ma	10Ma	10Ke	10Ke	10Ke
11Pe	11Ma	11To	11To	11To	11La	11La	11Ti	11Ti	11To	11To	11To
12La	12Ti	12Ke	12Ke	12Ke	12Su	12Su	12Ke	12Ke	12Pe	12Pe	12Pe
13Su	13Ke	13La	13La	13La	13Ma	13Ma	13To	13To	13La	13La	13La
14Ma	14To	14Su	14Su	14Su	14Ti	14Ti	14Pe	14Pe	14Su	14Su	14Su
15Ti	15Pe	15Ma	15Ma	15Ma	15Ke	15Ke	15La	15La	15Ma	15Ma	15Ma
16Ke	16La	16Ti	16Ti	16Ti	16To	16To	16Su	16Su	16Ti	16Ti	16Ti
17To	17Su	17Ke	17Ke	17Ke	17Pe	17Pe	17Ma	17Ma	17Ke	17Ke	17Ke
18Pe	18Ma	18To	18To	18To	18La	18La	18Ti	18Ti	18To	18To	18To
19La	19Ti	19Ke	19Ke	19Ke	19Su	19Su	19Ma	19Ma	19Pe	19Pe	19Pe
20Su	20Ke	20La	20La	20La	20Ma	20Ma	20To	20To	20La	20La	20La
21Ma	21To	21Su	21Su	21Su	21Ti	21Ti	21Pe	21Pe	21Su	21Su	21Su
22Ti	22Pe	22Ma	22Ma	22Ma	22Ke	22Ke	22La	22La	22Ma	22Ma	22Ma
23Ke	23La	23Ti	23Ti	23Ti	23To	23To	23Su	23Su	23Ti	23Ti	23Ti
24To	24Su	24Ke	24Ke	24Ke	24Pe	24Pe	24Ma	24Ma	24Ke	24Ke	24Ke
25Pe	25Ma	25To	25To	25To	25La	25La	25Ti	25Ti	25To	25To	25To
26La	26Ti	26Ke	26Ke	26Ke	26Su	26Su	26Ke	26Ke	26Pe	26Pe	26Pe
27Su	27Ke	27La	27La	27La	27Ma	27Ma	27To	27To	27La	27La	27La
28Ma	28To	28Su	28Su	28Su	28Ti	28Ti	28Pe	28Pe	28Su	28Su	28Su
29Ti	29Pe	29Ma	29Ma	29Ma	29Ke	29Ke	29La	29La	29Ma	29Ma	29Ma
30Ke	30La	30Ti	30Ti	30Ti	30To	30To	30Su	30Su	30Ti	30Ti	30Ti
31To	31Su	31Ke	31Ke	31Ke	31Pe	31Pe	31Ma	31Ma	31Ke	31Ke	31Ke

KV = Kaupunginvaltuusto klo 18.00
KV-info = Kaupunginvaltuustoinfo klo 16.30
KH = Kaupunginhallitus klo 15.30 (valtuustopäivinä klo 14.30)
KH iltakoulu = klo 17.00
Pjtmk = Valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunta klo 14.30
HELA = Hyvinvointi- ja elinvoimautakunta klo 16.00, jollei toisin ilmoiteta.
SIVLA = Sivistyslautakunta klo 16.00, jollei toisin ilmoiteta.
KYLA, RYLL, JÄTE, JOLI = Kaupunkiympäristön palvelualueen lautakunta klo 16.00, jollei toisin ilmoiteta
TARKLA = Tarkastuslautakunta klo 9.00, jollei toisin ilmoiteta.
WOJK = Wellamo-opiston johtokunta klo 16.00, jollei toisin ilmoiteta
VN = Vanhusneuvosto klo 10.00, jollei toisin ilmoiteta.
VMN = Vammaisneuvosto klo 16.30, jollei toisin ilmoiteta
KP = Kumppanuuspyödyt (keskusta, etelä, itä, pohjoinen) klo 16.30, jollei toisin ilmoiteta
 Vki, pyhä tai muu vapaapäivä
 Koulujen syyslooma, vko 43

2. Konsernihallinnon vuoden 2025 kärkitoimenpiteet

KESTÄVÄSTI ELINVOIMAINEN

Lahti tarjoaa kansainvälisesti kiinnostavan toimintaympäristön älykkäiden ja kestävien ratkaisujen kehittämiseen ja liiketoimintaan

1. Johtava ympäristökaupunki Lahti

Palvelualueiden toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Tunnistetut riskit	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
Vauhdittam- me siirtymistä kestävään rakentamiseen (KYMP+koha)	<p>Lähtötilanne: Tavoite on asetettu. Kiertotalouden tiekartan yhtenä toimenpidokokonaisuutena on lisätä kiertotalouden ja muiden kestävyyskriteerien käyttöä hankinnoissa sekä edistää kiertotaloutta kaupunki- ja infrasuunnittelun lähtökoh- tana.</p> <p>TAVOITE: Vähähiilisen ja uusiorakentamisen edistäminen. Vähähiilisyden arviointia tehdään uusien alueiden esi- ja infrarakentamisen rakennussuunnitteluhankkeissa ja arvioin- nin tuloksia hyödynnetään suunnitteluratkaisuissa vähähiilisyden ja uusiorakentamisen edistämiseksi. Uusiomateriaalien käyttömahdollisuudet tarkastellaan osana suunnittelua. Tavoitteena lisätä kestävien hankintakriteerien käyttöä infrarakentamisen urakkahankinnoissa. Ilmastonmuutoksen haasteet: Koulu- ja päiväkotien piharakentamisessa varaudutaan ilmastonmuutokseen sekä kehitetään sopeutumiskäytännöt nykyiseen ja tulevaisuudessa rakennettavaan rakennuskantaan Rakennusmateriaalien käytön tehokkuus ja alkuperä Kehitetään toimintamalli materiaalitehokkuuden edistämiseksi talonrakennushankkeissa ja pilotoi- daan yhdessä käynnisty- vässä rakennushankkees-</p>	<p>Tehdyt suunnitteluvaiheen vähähiilisyden arvioinnit (osuus uusien alueiden suunnitelmista)</p> <p>Kiertotalous, uusiorakentaminen ja kestävyyskriteerit huomioitu suunnitteluttamisen ja rakennuttamisen asiakirjapohjissa ja ohjekumentissa. (toteutunut/ ei toteutunut) Päivitystyö on jatkuvaa.</p> <p>Uusiotuotteesta rakennetun meluntorjuntarakenteen pilottihanke, johon haettu/saatu investointirahoitus/-tuki (toteutunut/ei toteutunut)</p> <p>Toimintakonsepti luotu koulu- ja päiväkotien pihojen rakentamiseen, kyllä/ei. Toimintamalli on luotu, kyllä/ei Tyhjien tilojen neliömäärä.</p>	<p>Suunnittelu- ja rakennuttamisvaiheen kustannusten nousu.</p> <p>Toimintatapojen uudistaminen voi olla hidasta.</p> <p>Painoarvon antaminen vähähiilille ratkaisuille ja uusiomateriaaleille ja tuotteille vrt. kustannuksille päätöksenteossa.</p> <p>Ei saada rahoitusta, ei löydy sopivaa kohdetta Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen Kustannusriski Markkinariski Suojelu- ja kulttuurihistorialliset arvot väestökehitys</p>	<p>Vähähiilisyys arvioidaan kaikissa merkittävissä talonrakennushankkeissa.</p> <p>Kestävän rakentamisen hankintakriteerejä käytetään merkittävissä talonrakennushankkeissa</p> <p>Päiväkotien pihojen rakentamisen toimintakonsepti luotu ja koulu- ja pihojen rakentamisen konseptia kehitetään.</p> <p>Kehitetään toimintamalle päätöksenteossa.</p> <p>Tyhjille tiloille pyritään löytämään kaupungin sisäistä tai ulkoista käyttöä sekä jatketaan tyhjien kohteiden myynti- ja purkuprosesseja.</p>

Palvelualueiden toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Tunnistetut riskit	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
	sa. Vähennetään tyhjien tilojen neliömäärä vähenee 5 %			

KESTÄVÄSTI HYVINVOIVA

Lahti on kaikkien lahtelaisten kaupunki, jossa jokaisella on mahdollisuus osallistua yhteisön kehittämiseen.

4. Hyvinvoiva Lahti

Palvelualueiden toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Tunnistetut riskit	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin kehittämiseen. (svi+kymp+elvo+ koha)	Lähtö: Lahden kaupungin osallisuusmalli on yksiköiden työn tukena. Lahti on kaikkien lahtelaisten kaupunki, jossa on mahdollisuus osallistua yhteiseen kehittämiseen. Osallisuus on osa jokaisen Lahden kaupungin työntekijän työtä. Palveluyksiköiden osallisuustyötä ohjaavat ajantasaiset suunnitelmat. - Kehitetään digitaalisia osallistumismenetelmiä kaupunkisuunnittelussa - Huomioidaan erilaiset osallistumisen tavat kaupunkisuunnittelussa, 2025 tavoitteena tavoittaa erityisesti nuoria ja vieraskielisiä. - Jatkamme kaupunkisuunnittelun hankkeiden jälkiviestintään panostamista ja viestimme osallistumisen vaikutuksista. Hyödynnämme tekoälyn mahdollisuuksia tiedon jäsentämisessä ja konkretisoimisessa - Kaupunkisuunnittelun tilaisuuksien suositteluindeksi säilyy hyvällä tasolla vuonna 2025 (NPS 66)	- Vuosittaisen kyselyn avulla raportointi tehdystä osallisuustyöstä (kysely tehty, kyllä/ei) - Kaupungin osallisuustilaisuuksien osallistujamäärä kasvaa 5% - Osun äänten määrä kasvaa 5% - Digitaaliselle osallisuusalustalle (OmaLahti) vähintään 500 rekisteröitynyttä käyttäjää. - Vähintään 400 kuntalaista osallistuu strategian valmisteluun. - Kerätään tilaisuuksista asiakaspalautetta	Eri tahojen sitoutuneisuus osallisuustyöhön suunnitteluun ja toteutukseen Talous- ja toimintaympäristön paineet voivat muuttaa toteutus mahdollisuuksia ja vaikuttaa asukastyytyväisyteen	Strategiatyöhön osallistetaan kuntalaisia kumppanuuspöytien ja osallisuusalustan kautta

KESTÄVÄSTI UUDISTUVA

Lahti on innostava ja palveleva kaupunki, joka tunnetaan uudistuvasta ja kokeilevasta toiminnastaan.

5. Houkutteleva työyhteisö Lahti

Palvelualueiden toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Tunnistettut riskit	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
Kehitämme valmentavaa johtamista koko työyhteisössä (koha+kymp+sivi+elvo)	Lähtö: Esihenkilötyön arvosana 2023= 3,76/5 Kokonaisarvosana työhyvinvoinnin kokemuksesta 2023 =3,87/5 Tavoite: - Esihenkilötyön ja työhyvinvoinnin kokemukset arvosanat pysyvät samalla korkealla tasolla (hyvä) tai paranevat. - Valmentavan johtamisen ylläpito ja kehittäminen - Tukea toimivaa vuorovaikutusilmapiiriä, jonka lopputuloksena on uskaltava kehitys- ja kokeilumyönteinen työyhteisö.	- Esihenkilötyön arvosana - Kokonaisarvosana työhyvinvoinnin kokemuksesta - Työhyvinvointikysely uudistetaan vuodelle 2025	Valmentavan johtamisen opit unohtuvat pikkuhiljaa, esihenkilöt eivät edistä asiaa työyhteisössään, aikaa keskusteluille ei ole	- Henkilöstöpalvelut luovat koulutusmateriaalit ja työkalut käsitellä valmentavaa johtamista työyhteisön näkökulmasta - Viestintä, ohjeistus ja tuki koko organisaatiolle - Järjestetään yhteistyössä LAB ammattikorkeakoulun kanssa uusi valmentavan johtamisen valmennusryhmä esihenkilöille.
Kehitämme ja vahvistamme työnantajamielikuvaa (koha)	Lähtö: eNPS (2/24): henkilöstö -6, esihenkilöt 26. Tavoite: NPS nousee	eNPS henkilöstö & esihenkilöt	Toimenpiteet ajoittuvat pitkälle aikajanelle, tulokset eivät ole nähtävissä nopeasti. Vastaajien määrä alhainen. Henkilöstö ei ole motivoitunut siitä.	- KVTES palkkausjärjestelmän uudistus (tasopalkkamalli) - Työkykyjohtaminen / uudistetun työhyvinvointikyselyn laadinta ja hyödyntäminen johtamisessa sekä KEVAN pulssikyselyn käyttöönotto - Työyhteisöviestinnän kehittäminen - Lahden työnantajamielikuvaa vahvistaminen luomalla työnantajalupausta ja pääviestit nykyisten työntekijöiden pitämiseksi ja rekrytointikampanja ja uusien osaajien houkuttelemiseksi.
Käynnistämme mentorointiohjelman (koha)	Tavoite: - Henkilöstön kouluttaminen toimintamalliin - Organisaatio- ja keskustelukulttuurin kehittäminen - Hiljaisen tiedon jakaminen	Toiminta on aloitettu, kyllä/ei Mentorointiohjelman osallistuvien tyytyväisyys (kysely)	Henkilöstön tietoisuuteen saanti, asiasta innostuminen ja ajankäyttäminen asiaan	- Malli luodaan ja toiminta aloitetaan - Mentoreille tarjotaan koulutusta.

Palvelualueiden toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Tunnistetut riskit	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
	- Verkostoitumisen ja vertaistuen lisääminen - Tavoitteena, että 75% ohjelmaan osallistuneita kokee että on ollut ohjelmasta on ollut hyötyä ja asetetut tavoitteet toteutuvat			
Valmistelemme kaupungin strategian laajassa yhteistyössä (koha)	Lähtö: Kaupungin strategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Uusi valtuusto aloittaa 1.6.2025 Tavoite: Kaupungin strategian valmistuminen/hyväksyminen valtuustossa vuonna 2025 Vähintään 10 % henkilöstöstä osallistuu strategiatyöskentelyyn/strategian valmisteluun	Strategia hyväksytyväli/hyväksymisaaste Strategiatyöhön osallistuvien määrä Strategiatyöhön osallistuvan henkilöstön osuus koko henkilöstöstä	Avainhenkilöiden aikatauluhaasteet, resurssoinnin riittävyys, poliittisen ilmapiirin tilanne	- Kevään aikana osallistetaan kaupungin henkilöstöä strategiatyöhön sekä käynnistetään skenaariotyöskentely. Strategia valmistellaan tiiviissä yhteistyössä uuden valtuuston kanssa ja työskentely aikataulutetaan niin, että strategia hyväksytään syksyllä 2025.
Onnistumme TE-palveluiden muutosjohtamisessa (elvo+koha)	Työllisyyden kuntakokeilu päättyy määräaikaisena ja valtion TE-palvelut siirtyvät kaupungille liikkeenluovutuksella. Organisaation rakentamisvaiheen muutosneuvotteluissa tavoitteena on, että jokaiselle työntekijälle löytyy tehtävä, jossa pääsee käyttämään osaamistaan ja kehittymään ammatillisesti, mikä tukee henkilöstön työhyvinvointia. Organisaation tavoitetaso on käynnistää uusi lakisääteinen palvelutehtävä sekä rakentaa yhdessä uuden Lahden työllisyyspalvelujen toimintatapoja ja organisaatiokulttuuria. Tavoitteena vuoden lopussa yli 60% henkilöstöstä mielestä kokemus työskentelystä työllisyyspalveluissa on tasolla hyvä tai parempi.	Henkilöstön vaihtuvuus Työntekijäkokeuskysely	Heikko työhyvinvointi, lisääntyneet sairauspoissaolot. Osaavan työvoiman puute, jos väki lähtee.	- Yhteistoiminnan ja organisaation rakentamisen tuki - Konsernihallinnon tuki perehdyttämiseen - Sisäisen viestinnän tuki

3. Konsernihallinto

3.1. Määrärahataulukko

Konsernihallinto sis. Lahden Tilakeskus

Määrärahat	TP 2023	KS+LTA:t 2024	TA 2025	KS 2025 alku- peräinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voi- massa oleva
Toimintatulot	101 384 879	87 735 400	88 567 400	88 567 400	0	88 567 400
Valmistus omaan käyttöön	603 324	600 000	600 000	600 000	0	600 000
Toimintamenot	85 065 582	95 214 000	98 856 000	98 856 000	0	98 856 000
Toimintakate	16 922 621	-6 878 600	-9 688 600	-9 688 600	0	-9 688 600
Käyttöomaisuuden myynti	-22 682 239	-4 350 000	-5 500 000	-5 500 000	0	-5 500 000
Toimintakate ilman käyttö- omaisuuden myyntiä	-5 759 618	-11 228 600	-15 188 600	-15 188 600	0	-15 188 600

Käyttöomaisuuden myynti (myyntivoitot-myyntitappiot) ei ole kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot kirjataan tuloihin ja myyntitappiot menoihin, joiden erotus sisältyy toimintakatteen.

3.2. Talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen

Konsernihallinnon vastuualue ei täytä kaikkia avautuvia virkoja/tehtäviä. Työtehtäviä tullaan priorisoimaan ja järjestelmään uudelleen. Vastuualue vähentää tietojärjestelmäudistuksiin ja prosessien kehittämiseen liittyviä projekteja sekä projekteihin liittyviä palveluiden ostoja. Tietohallinnon perustietotekniikan kilpailutuksen hyötyjen toteuttaminen kokonaisuudessaan vuonna 2025 on epävarmaa kilpailutusprosessin pitkittymisen vuoksi. Konsernihallinnon määrärahatasoa alennetaan ja palveluyksiköt sopeuttavat toimintansa annettuun määrärahatasoon. Merkittävien määrärahavähennyksien kohdentuu kaupunkitasoiseen varautumiseen. Tilakeskuksen kiinteistöjen ylläpitoon liittyviä palvelujen ostoja vähennetään.

Talouden tasapaino-ohjelma	Toimielin	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Vuoden 2024 toimenpiteet		-750 000				-750 000
Henkilöstö htv, - 4 % (vähintään)	KH		-220 000	-100 000		-320 000
- tehtävien täyttämättä jättäminen, työtehtävien priorisointi, tehtävien uudelleen jakautuminen						0
Projektitoiminnan vähentäminen	KH		-200 000			-200 000
- tietojärjestelmäudistusten ja prosessien kehittämisen projektien vähentäminen, projektien ostopalveluiden vähentäminen						0
Tietohallinnon palveluostojen vähentäminen	KH		-225 000		-75 000	-300 000
- v. 2024 perustietotekniikan kilpailutuksen hyötyjen toteutuminen, muita järjestelmäkuluja						0
- toiminnan tehostaminen						0
Toiminnan sopeuttaminen	KH		-1 475 000	-30 000	-75 000	-1 580 000
- tehostaminen alennettuun määrärahatasoon jokaisessa yksikössä						0
- vaikuttaa tuotettaviin palveluihin palvelualueella						0
Lahden Tilakeskus	KTJ		-100 000	-100 000		-200 000
-palvelujen ostosta vähentäminen (ylläpito)						0
Yhteensä		-750 000	-2 220 000	-230 000	-150 000	-3 350 000

Rahoitustulojen ja -menojen nettokasvutavoitteeksi on asetettu 15,0 milj. euroa. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää rahoitusmenojen alentamista lainakantaa pienentämällä. Lainakannan pienentämiseksi kaupunki ei jälleeno-rahoittanut erääntyvää 64 milj. euron lainaa eikä nostanut lisälainaa 30 milj. euroa vuonna 2024. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää lisäksi konsernista saatavien osinkotuottojen kasvua. Tytäryhteisöille on asetettu vuodelle 2025 yhteensä 9,2 milj. euron osinkotavoitteet, mikä on 6,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Lisäksi kaupunki kasvattaa muita rahoitustuloja käynnistämällä sijoitussuunnitelman mukaisen sijoitustoiminnan vuonna

2025. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös investointien rahoitusratkaisujen tarkastelua, vuosittaista omaisuudenmyyntivoittojen toteutumista ja konsernirakenteen tarkastelua.

3.3. Henkilöstö

Konsernihallinnon henkilöstösuunnitelma sisältää 4 % vähennyksen henkilötyövuosiin vuoden 2024 tasosta vuoteen 2027 loppuun mennessä. Osana talouden tasapaino-ohjelmaa keväällä 2025 arvioidaan erikseen näköpiirissä olevan luonnollisen poistumisen hyödyntäminen (eläköityminen, määräaikaisuudet).

Henkilöstösuunnitelma (palkalliset henkilötyövuodet)	TP 2023	TOT 2024	KS+LTA:t 2024	TA 2025	KS 2025 alkuperäinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voimassa oleva
Kaupunginjohtaja ja konsernihallinnon vastuualue	137	141	142	139	139	0	139
Ulkoinen tarkastus	2	2	2	2	2	0	2
Lahden Tilakeskus	34	34	34	34	34	0	34
Konsernihallinto	173	177	178	175	175	0	175

Henkilöstöpoliittisten linjausten mukaan työhyvinvointia kehitetään aktiivisesti. Strategisina mittareina toimivat terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä/henkilötyövuosi ja työhyvinvointikyselyn yleisarvosana työhyvinvoinnista. Konsernihallinnon toteuma terveysperusteisten poissaolojen osalta on kaupungin keskimääräistä lukua selvästi alhaisempi. Konsernihallinnon toteumiin nähden vähintään yhden päivän vähennys on realistinen vähennystavoite. Tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti ja käynnistetään tarvittaessa lisää toimenpiteitä, jotta poissaolojen määrä kääntyy laskuun.

Terveysperusteiset poissaolopäivät/henkilötyövuosi	TP 2023	TOT 2024
Konsernihallinto ilman Lahden Tilakeskusta	9,7	8,4
Lahden Tilakeskus	8,4	5,4
Konsernihallinto	9,5	7,8

Lahden kaupungilla toteutetaan laaja työhyvinvointikysely joka toinen vuosi. Työhyvinvointikysely toteutettiin vuonna 2024. Työhyvinvoinnin kehittämiskohteiden onnistumista mitattiin yksiköissä pulssikyselyllä syksyllä 2024. Työhyvinvointi on pysynyt hyvällä tasolla, vaihtelua on eri yksiköiden välillä. Jatkossa työhyvinvointikysely toteutetaan joka vuosi ja lisäksi otetaan käyttöön Kevan tuottama pulssikysely työkykyjohtamisen tueksi. Henkilöstön vapaa-ajan liikunta- ja kulttuuriharrastusten tukemiseen on käytössä työsuhte-etuus, Edenred.

Työhyvinvointikyselyn tulos	TOT 2022	TOT 2024	KS 2025
Konsernihallinto ilman Lahden Tilakeskusta	3,81	4,13	4,15
Lahden Tilakeskus	3,58	3,85	3,90

Yksiköt kehittävät ja ylläpitävät henkilöstön osaamista organisaatiotasoisena henkilöstö- ja koulutussuunnitelman sekä yksikkökohtaisten koulutussuunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämisen toimenpiteet kohdentuvat pääasiassa johtamistyöhön, vuorovaikutustaitoihin sekä alakohtaisen ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Koulutussuunnitelmat on käsitelty yhteistoiminnassa loppuvuonna 2024.

3.3.1. Organisaatio

Hallintosäännön muutoksen 1.6.2024 jälkeen konsernihallintoon kuuluu kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginjohtajan kustannukset sekä konsernihallinnon vastuualue. Konsernihallinnon vastuualue muodostuu kaupunkitasolla toimivista palveluyksiköistä ja sitä johtaa konsernihallinnon johtaja.

Organisaatiokaaviot kaupungin ja sen palvelualueiden osalta: www.lahti.fi > Kaupunki ja päätöksenteko > Tietoa Lahdesta > Kaupungin organisaatio.

3.4. Kaupunginvaltuusto ja -hallitus

Lahden kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto on osittain siirtänyt toimivaltaansa kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja jaostoille.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa, valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii sen päätösten täytäntöönpanosta sekä valvoo kaupungin etua ja edustaa kaupunkia. Osa kaupunginhallituksen työstä organisoidaan kahteen jaostoon, jotka ovat elinvoima- ja työllisyysjaosto ja konserni- ja tilajaosto.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen määrärahat sisältävät vaalien järjestämisestä aiheutuvat kustannukset sekä määrärahat jaostojen ja toimikuntien toiminnan järjestämiseen. Vuonna 2021 alkanut valtuustokausi päättyi vuonna 2025. Lahden kaupunginvaltuustossa on 59 jäsentä. Vuonna 2025 järjestetään kunnallisvaalit.

3.4.1. Määrärahataulukko

Sitova määräraha ja tuloarvio

Määrärahat	TP 2023*	KS+LTA:t 2024*	TA 2025	KS 2025 alku- peräinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voi- massa oleva
Toimintatulot	226 978	600 000	225 000	225 000	0	225 000
Toimintamenot	5 265 092	5 799 200	4 602 400	4 602 400	0	4 602 400
Toimintakate	-5 038 114	-5 199 200	-4 377 400	-4 377 400	0	-4 377 400

*Tilinpäätöksen (TP) 2023 ja voimassa olevan talousarvion (KS+LTA:t) 2024 jakautuminen 1.6.2024 hyväksytyyn organisaatiomuutoksen jälkeisten sitovuuksien välillä on osittain laskennallinen arvio.

3.4.2. Valtuustoryhmät ja niiden toiminnan tukeminen

Valtuustolle osoitettuun määrärahaan (kustannuspaikka 1102 kaupunginvaltuusto) sisältyi kuntalain 19 §:n mukainen "Valtuustoryhmä ja sen toiminnan tukeminen" tuki 2 000 euroa/valtuustoryhmä + enintään 1 000 euroa/valtuutettu. Tuki maksetaan toteutuneiden kustannusten mukaan laskua vastaan. Kuntalain mukaan valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä ja ryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu. Tuella parannetaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksiä.

3.5. Ulkoinen tarkastus

Sitovuustasolle ulkoinen tarkastus kuuluvat Lahden kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaava tarkastuslautakunta ja sen alaisuudessa toimiva tarkastustoimisto sekä tilintarkastaja. Ulkoisen tarkastuksen toiminta on kaupungin muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta.

Tarkastuslautakunta suorittaa vuoden 2025 aikana työohjelmansa mukaisesti arviointikäyntejä kaupungin eri toimintoihin sekä konserniyhteisöihin. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain toukokuussa arviointikertomuksen, jossa arvioidaan valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta. Valtuustokauden aikana käydään läpi palvelualueiden ja niiden yksikköjen keskeiset toiminnot. Tarkastustoimisto voi tarvittaessa myös suorittaa erillistarkastuksia yksittäisissä esiin tulevilla asioissa.

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunta tekee esityksen tilintarkastajan valinnasta ja tytäryhteisöjen tilintarkastajien nimeämisestä. Kuntalain 122 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Vuosien 2024–2026 tilintarkastajaksi on valittu BDO Auditor Oy, vastuullisena tilintarkastajana toimii Minna Ainasvuori. Tarkastuslautakunnan työn valmistelusta ja toimintojen arvioinnista sekä tarvittavista erillistarkastuksista huolehtii tarkastustoimisto. Tarkastustoimiston viranhaltijoina toimivat tarkastusjohtaja ja tarkastaja.

3.5.1. Määräraha- ja tuloarvio

Sitova määräraha ja tuloarvio

Määrärahat	TP 2023	KS+LTA:t 2024	TA 2025	KS 2025 alku- peräinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voi- massa oleva
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	366 674	390 600	439 700	439 700	0	439 700
Toimintakate	-366 674	-390 600	-439 700	-439 700	0	-439 700

3.6. Kaupunginjohtaja sekä konsernihallinnon vastuualue yhteensä

Kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan määrärahat sisältävät kaupunginjohtajan kustannusten lisäksi kaupunkitasoisia kustannuksia sekä niihin liittyviä varauksia. Määrärahat sisältävät sisäisen tarkastuksen, kaupungin jäsenmaksut, ystävyysskaupunkitoiminnan sekä keskitetyt kaupunkitasoiset kustannukset, kuten KEVA:n tasausmaksun ja varautumisen seuraavan vuoden järjestelyvaraeriin.

Kaupunginjohtajan alaisena toimiva konsernihallinnon vastuualue vastaa kaupungin keskitetyistä toimisto- ja asiantuntijatehtävistä sekä toimitilahallinnosta. Vastuualueeseen kuuluvat kaupunkitasoisesti toimivat palveluyksiköt: talouspalvelut, kehityspalvelut, henkilöstöpalvelut, kaupunginkanslia, lakipalvelut, omistajaohjauspalvelut, viestintäpalvelut sekä Lahden Tilakeskus. Vastuualue toimii suoraan kaupunginhallituksen alaisuudessa ja lisäksi Lahden Tilakeskus kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston alaisuudessa. Jaosto käsittelee myös konsernin omistajaohjauksen asiat.

Konsernihallinnon vastuualueen palveluyksiköt vastaavat keskitetyistä toimisto- ja asiantuntijatehtävistä

- kaupungin johdon linjaukset
- konsernin ja kaupungin sisäisen tarkastuksen järjestäminen
- päätöksentekuelinten päätösvalmistelu, kaupungin asiakirjahallinto ja arkistotoimi, toimistopalvelut sekä johdon tukipalvelut
- henkilöstöpoliittiset linjaukset, henkilöstö- ja työhyvinvointipalvelut sekä riskienhallinnan toiminnot
- kehitys-, tietohallinto-, tilasto- ja tietopalvelujen toiminnot sekä kaupungin yhteiset neuvontapalvelut
- strategiavalmistelun ohjaus
- lakipalvelut
- konsernin omistajaohjaus
- talouden ohjaus, taloussuunnittelu ja -hallinto, rahoituspalvelut, talouden ja toiminnan raportointi, sisäinen laskenta
- hankintojen ohjaus, konserniyhteisöjen yhteishankintayksikkötoiminnot
- kaupunkitasoisen viestinnän ja kaupunkimarkkinoinnin suunnittelu ja koordinointi
- tilahallinto

Kaupunginjohtajan vastuualueelle on varattu vanhoihin eläkkeisiin ja kaupunkitasoiseen eläkevastuuvarauksen purkuun -0,1 milj. euroa.

Sitovuustasolle on varattu strategian kärkihankkeiden toimenpiteiden toteutusta varten 0,5 milj. euroa. Määräraha jaetaan erikseen kaupunginjohtoryhmässä alkuvuodesta 2025 sovittavilla kriteereillä talousarviomuutoksena kaupunginvaltuuston päätöksellä.

3.6.1. Määrärahataulukko

Sitova määräraha ja tuloarvio

Määrärahat	TP 2023*	KS+LTA:t 2024*	TA 2025	KS 2025 alkuperäinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voimassa oleva
Toimintatulot	7 556 417	7 266 700	5 281 700	5 281 700	0	5 281 700
Toimintamenot	32 414 181	38 354 100	40 683 500	40 683 500	0	40 683 500
Toimintakate	-24 857 764	-31 087 400	-35 401 800	-35 401 800	0	-35 401 800

*Tilinpäätöksen (TP) 2023 ja voimassa olevan talousarvion (KS+LTA:t) 2024 jakautuminen 1.6.2024 hyväksytyyn organisaatiomuutoksen jälkeisten sitouvuksien välillä on osittain laskennallinen arvio.

3.6.2. Toimintasuunnitelma 2025

Konsernihallinnon vastuualue toteuttaa vastuullaan olevia keskitettyjä toimisto- ja asiantuntijapalveluita kustannustehokkaasti, asiakaslähtöisesti ja ammattitaidolla.

Vastuualue edistää talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteitä, toteuttaa 1.1.2025 Raindance-tietojärjestelmän käyttöönoton ja jalkauttaa siihen liittyvät prosessit ja toimintatavat (Jämerä-hanke) sekä aloittaa sijoitussuunnitelman mukaisen sijoitustoiminnan. Vastuualue toteuttaa vastuualueen vastuulla olevia strategian kärkihankkeiden

toimenpiteitä, kehittää kaupunkitasoista tietovarastointia, tiedolla johtamista ja raportointia sekä vie loppuun perustietotekniikan kilpailutuksen, tukee osaltaan TE2024-uudistuksen käytännön tukitoimia sekä järjestää vaalit ja toteuttaa uuden valtuustokauden aloittamisen käytännön toimenpiteet.

Kesäkuussa aloittava kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin päivitetyn strategian syksyllä 2025. Tätä edeltää kevään 2025 aikana henkilöstön ja sidosryhmien osallistamista sekä ennakoitavuuskentelyä. Uuden strategian valmistuessa panostetaan myös kaupunkikonsernin ja sidosryhmien sitouttamiseen strategian toteuttamiseksi.

Konsernihallinnon vastuualue tukee palvelualueita vuoden 2025 strategian kärkitoimenpiteiden toteuttamisessa sekä vuoden 2026 toiminnallisten tavoitteiden tunnistamisessa ja mittaroinnissa. Strategian seuranta on kytketty talousarvion seurantaan.

Kaupunginvaltuusto päätti Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden päivittämisestä 11.12.2023 § 130. Kassavarojen sijoittamista ohjaa vuosittain laadittava kaupunginhallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma, jossa määritellään valtuuston hyväksymien periaatteiden perusteella yksityiskohtaisemmista sijoitustoiminnan tavoitteista. Kaupunginhallitus päätti sijoitussuunnitelmasta 5.2.2024 § 56. Sijoitustoimintaa toteuttavat varainhoitajat kilpailutetaan vuoden 2025 aikana. Kilpailutus toteutetaan yhteistyössä ulkopuolisen kumppanin kanssa, joka on kilpailutettu joulukuussa 2024. Vuoden 2025 aikana kehitetään edelleen konsernirakennetta.

Henkilöstöpalvelujen toiminta keskittyy vuonna 2025 strategian kärkihankkeissa olevien tavoitteiden toteuttamiseen. Kärkihankkeiden tavoitteena on parantaa kokonaisuudessaan kaupungin työnantajamielikuvaa ja työtyytyväisyyttä. Lisäksi alkuvuonna 2025 käynnistyy kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimukseen (KVTES) sisältyvän palkkausjärjestelmän uudistus, joka tulee olla valmiina 30.9.2025 mennessä. Työllisyyden hoidon siirtyminen valtiolta kaupungille edellyttää myös henkilöstöpalveluilta työpanosta yhteistoiminnan, organisaation ja palkkausrakenteen osalta. Kaupunginvaltuuston asettama kaupunkitasoinen henkilötöyvuosien vähentämistavoite ja toimielin uudistuksen vaikutusten toteuttaminen henkilöorganisaatioon edellyttävät henkilöstöpalveluilta merkittäviä työpanoksia kaupunkitasoisen yhteistoimintaprosessin läpiviennin suhteen. Henkilöstöpalvelut vastaa myös kaupungin riskienhallinnan, valmiuden ja turvallisuuden kehittämisestä.

Talouden tietojärjestelmä uudistukseen liittyvä Jämerä-projektia on toteutettu niin, että uusi taloussuunnittelujärjestelmä on otettu käyttöön 1.3.2024 ja talousjärjestelmä sisältäen kirjanpidon, myynti- ja ostoreskontran, käyttöomaisuuden ja myyntilaskutuksen 1.1.2025. Uudistuksen myötä taloushallinnon prosesseihin ja laskentatunnisteisiin on tullut muutoksia, jotka vaikuttavat isoon osaan henkilöstöä. Taloussuunnittelujärjestelmän uudistukseen liittyvät HTV-suunnittelun ja palkkamääräsuunnittelun prosessimuutokset valmistellaan yhteistyössä talous- ja henkilöstöpalvelujen kanssa. Järjestelmämuutokset ovat vaikuttaneet myös muihin järjestelmiin ja liittyisiin. Muutokset ja niiden vaikutukset on tunnistettu sekä tarvittavat kuvaukset, ratkaisut ja koulutukset on toteutettu pääosin osana projektia. Prosessien ja toimintatapojen jalkauttaminen tapahtuu vuonna 2025, painottuen ensimmäiseen vuosipuoliskoon. SAP-järjestelmän käyttö ja sopimus päättyy 31.8.2025. Talouden tietojärjestelmä uudistukseen liittyen toteutetaan rahoitusjärjestelmä uudistus niin, että uusi järjestelmä otetaan käyttöön maaliskuussa 2025.

Perustietotekniikan palvelut kilpailutettiin vuoden 2023 aikana ja päätös hankinnasta tehtiin 21.12.2023. Hankintapäätös riitautettiin ja markkinaoikeus antoi ratkaisun asiasta heinäkuussa 2024. Markkinaoikeuden päätöksen mukaisesti kaupunki tarkensi tarjouspyyntöä syksyn 2024 aikana ja uusi tarjouspyyntö julkaistaan tammikuussa 2025. Kilpailutuksen määrittelyjen mukaisesti uudistetaan samalla kaupungin perustietotekniikan palveluprosesseja. Kilpailutuksen jälkeen uudistettujen palveluiden käyttöönotto on vuoden 2025 aikana.

Kaupungin tietoliikennepalvelut (sekä puhe- että datapalvelut) toimitetaan tällä hetkellä vuonna 2015 tehdyn hankintapäätöksen perusteella. Päätöstä edelsi alueellinen kilpailutus, jossa ovat mukana kaikkia Päijät-Hämeen alueen kunnat ja nykyinen Päijät-Hämeen hyvinvointialue. Vuoden 2025 loppupuolella tavoitteena on käynnistää kilpailutus uuden sopimuksen aikaansaamiseksi. Samassa yhteydessä puretaan vanhat tietoliikenteelliset rakenteet ja riippuvuudet, jotka hidastavat nykyistä toimintaa. Kilpailutus vaatii kuitenkin kaupungin tietohallinnolta paljon resursseja, joten kilpailutuksen käynnistyspäätös riippuu perustietotekniikan palveluiden uuden toimintamallin käyttöönoton tilanteesta ja aikataulusta.

Kaupunkitasoista tiedolla johtamista edistetään ja kehitetään tavoitteena entistä parempi tietoon perustuva päätöksenteko. Tämä edellyttää keskeisten tietojen ja tietoon liittyvien prosessien, omistajuuksien ja kyvykkyyksien tunnistamista. Vuonna 2025 jatketaan kaupunkitasoisen tietovarastointiratkaisun sekä raportoinnin kehittämistä. Myös tiedonhallintamallin kuvausta tarkennetaan edelleen. Tekoälyn käyttöönottoa tehdään pilottien ja kokeilujen kautta. Käyttö haastaa kaupunkia etiikan, vinoumien ja tietosuojavaateiden osalta, joten siksi sen käyttöönottoa pyritään tekemään hallitusti.

Palvelutoria kehitetään edelleen kuntalaisten laaja-alaisena osallisuusalueena ja asiointipisteinä. Lahti-Pisteellä kehitetään monikanavaista asiakaspalvelun rajapintaa ja prosesseja hyödyntämällä järjestelmäkehitystä, tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia sekä analysoimalla asiakaspalautetta. Työtä tehdään yhteistyössä eri palvelualueiden toimijoiden kanssa.

Kaupungintalon työympäristön kehittämistä jatketaan yhdessä työntekijöiden kanssa ja kirjaamon/arkistotoimen henkilöstö siirtyy kaupungintalolle syksyllä BWT:llä kaupunkiympäristön henkilöstön siirtyessä toisiin toimitiloihin.

Viestintäpalvelut lisää kaupungin kokonaistunnettuutta ja vahvistaa sen vetovoimaa viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Yksikkö rakentaa Lahden mielikuvaa Suomen johtavana ympäristökaupunkina sekä urheilu-, kulttuuri- ja yliopistokaupunkina. Tavoitteena on, että kaupunkilaiset ovat ylpeitä kotikaupungistaan, ja Lahti vetää puoleensa myös uusia asukkaita, opiskelijoita ja yrityksiä. Valitse Lahti -asumiskampanjaa jatketaan kolmas vuosi yhteistyössä ympäryskuntien ja yritysten kanssa. Lisäksi viestintäpalvelut kehittää Lahden työnantajamielikuvaa osaajien houkuttelemiseksi rekrytointikampanjalla. Viestintäpalvelut vahvistaa kaikella toiminnallaan kaupunkilaisten ylpeyttä kotikaupungistaan, etenkin 120-juhlavuoden aikana.

Hankintalain mahdolliset muutokset voivat vaikuttaa sidosyksikköhankintoihin. Konsernihallinto vastaa vaikutusten arvioinnista ja lakimuutosehdotuksen lausunnon valmistelusta.

3.6.3. Avustukset

Konsernihallinnon toistuvaisavustukset on siirretty vuodesta 2025 alkaen elinvoiman palvelualueelle (Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö ja Päijät-Hämeen lentokenttä-säätiö) ja sivistyksen palvelualueelle (Pro Puu ry, puuarkkitehtuuripuisto). Muita avustuksia varten varataan yhteensä 20 000 euroa.

3.6.4. Jäsenmaksut

Kaupunki on jäsenenä useissa yhdistyksissä, joista osaan maksetaan vuotuista jäsenmaksua. Kaupunginjohtajan määrärahavaraus jäsenmaksuihin vuodelle 2025 on yhteensä 2 102 100 euroa.

Jäsenmaksut (1302 C132)	2 102 100 €
Päijät-Hämeen liitto	1 438 700 €
Suomen Kuntaliitto ry / Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT	325 000 €
Kopiosto ry.	47 600 €
Päijät-Hämeen kesäyliopistoyhdistys ry	40 000 €
Hämeen Kauppakamari ry	36 200 €
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry	20 900 €
Päijänteen virkistysalueyhdistys ry	19 200 €
GT Musiikkiluvat Oy	18 000 €
Climate Leadership Coalition ry	11 000 €
Motiva Services Oy	10 700 €
Suomen Teatterit-Finlands Teatrar	10 400 €
Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry.	10 200 €
RAKLI ry	8 800 €
Suomen Laatu yhdistys ry	7 800 €
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä / MAL-verkoston jäsenmaksu	6 000 €
EUROCITIES-verkosto ympäristöryhmä	4 700 €
EUROCITIES-verkosto talouskehitystyöryhmä	4 700 €
Union of the Baltic Cities	3 900 €
Tapahtumateollisuus ry	3 500 €
Kansalaisopistojen liitto Kol ry	3 500 €
Green Building Council Finland (GBC Suomi ry)	3 000 €
Pyöräilykuntien verkosto ry	2 800 €

Elävät Kaupunkikeskustat ry	2 500 €
Suomen Museoliitto ry.	2 400 €
Suomen Vesitietoyhdistys ry.	1 500 €
GeoForum Finland ry	1 500 €
Kansainvälisen paikallishallinnon ympäristönsuojelujärjestö (ICLEI)	1 200 €
Suomen Tieyhdistys ry	1 000 €
Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry	1 000 €
Suomen Kuntatekniikan yhdistys ry	1 000 €
Suomen Kotiseutuliitto ry	900 €
IT Service Management Forum Finland Oy	500 €
Työväen Näyttämöiden Liitto ry.	400 €
Tietojohtaminen ry	300 €
TIEKE ry	300 €
Lahden Urheiluhalliyhdistys ry	200 €
Focus Localis ry / Kunnallistieteen yhdistys ry	200 €
Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry.	200 €
Päijät-Hämeen tutkimusseura ry.	150 €
Lastensuojelun Keskusliitto ry.	100 €
Tietoasiantuntijat ry	100 €
Muut jäsenmaksut ja varaus mahdollisiin korotuksiin	50 050 €

3.7. Lahden Tilakeskus -taseyksikkö

Lahden Tilakeskuksen tehtävänä on järjestää kaupunkiorganisaatiolle sen tarpeiden mukaiset toimitilat ja niihin sovitut kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut. Tilakeskus vastaa kaupungin omistamasta toimitilakannasta, sen teknisestä kunnosta ja arvosta, tuottavuudesta, tehokkaasta käytöstä sekä kehittämisestä. Kaupungin konsernitasoisen tilahallinnon ohjaukseen sisältyy valmistelutehtäviä, joista vastaa Tilakeskuksen johto. Tilakeskuksen päätöksentekielimenä toimii konserni- ja tilajaosto.

3.7.1. Tuloslaskelma

Sitova tilikauden ylijäämä (alijäämä) ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita

Tuloslaskelma	TP 2023	KS+LTA:t 2024	TA 2025	KS 2025 alkuperäinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voimassa oleva
Liikevaihto	70 915 182	75 318 700	77 500 700	77 500 700	0	77 500 700
Valmistus omaan käyttöön	603 324	600 000	600 000	600 000	0	600 000
Liiketoiminnan muut tuotot	20 787 971	830 000	560 000	560 000	0	560 000
Materiaalit ja palvelut	-21 085 749	-23 042 700	-23 856 200	-23 856 000	0	-23 856 000
Henkilöstökulut	-2 228 594	-2 297 300	-2 320 100	-2 320 300	0	-2 320 300
Poistot ja arvonalentumiset	-19 166 591	-18 955 700	-20 277 800	-20 277 800	0	-20 277 800
Liiketoiminnan muut kulut	-23 701 229	-25 330 100	-26 954 100	-26 954 100	0	-26 954 100
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 109 675	-2 701 000	-3 188 100	-3 188 100	0	-3 188 100
Poistoeron muutos	69 631	75 000	70 000	70 000	0	70 000
Tilikauden yli-/alijäämä (sis. käyttöomaisuuden myynnin)	23 084 272	4 496 900	2 134 400	2 134 400	0	2 134 400
Käyttöomaisuuden myynti	20 787 971	630 000	500 000	500 000	0	500 000
Sitova tilikauden yli-/alijäämä	2 296 301	3 866 900	1 634 400	1 634 400	0	1 634 400

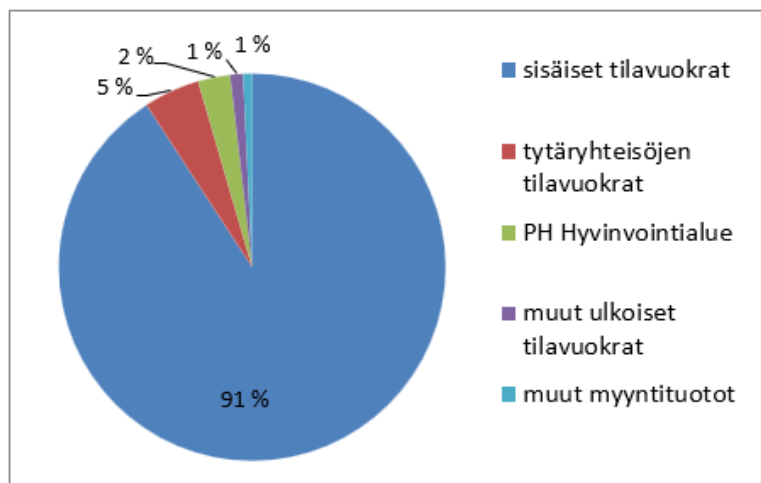
3.7.2. Tulo- ja menorakenne 2025

Tilakeskuksen tulo- ja menorakenne 2025

Liikevaihto

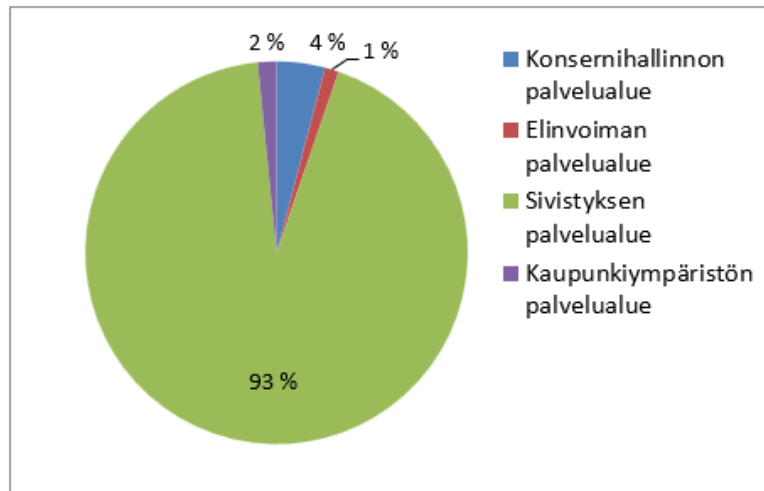
77 500 700

sisäiset tilavuokrat	70 367 400
tytäryhteisöjen tilavuokrat	3 640 000
PH Hyvinvointialue	2 080 000
muut ulkoiset tilavuokrat	830 000
muut myyntituotot	583 300

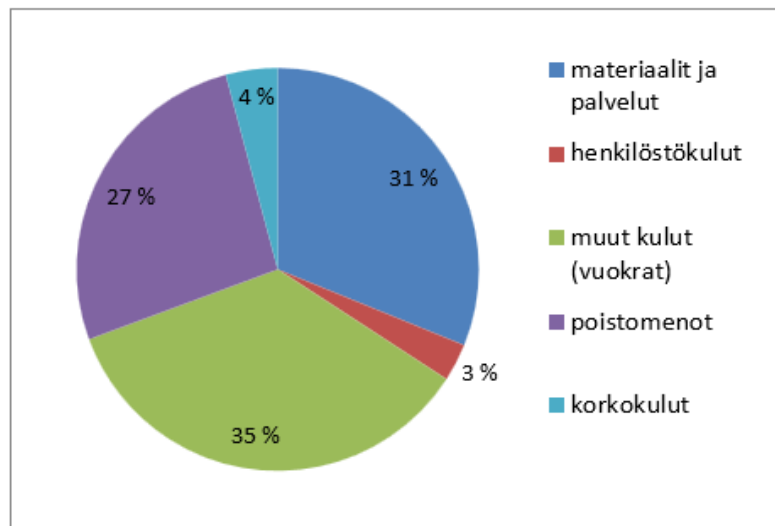
Sisäiset tilavuokrat 70 367 400

Konsernihallinnon palvelualue	2 879 800
Elinvoiman palvelualue	835 600
Sivistyksen palvelualue	65 537 900
Kaupunkiympäristön palvelualue	1 114 100

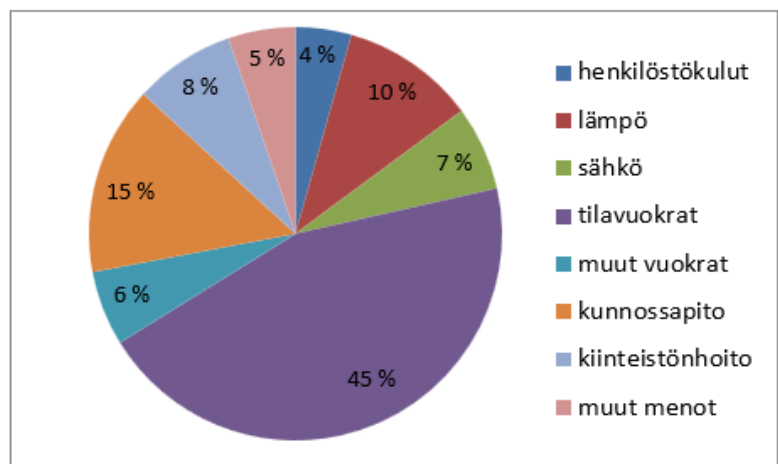
Tuloslaskelmameno 76 596 300

materiaalit ja palvelut	23 856 000
henkilöstökulut	2 320 300
muut kulut (vuokrat)	26 954 100
poistomenot	20 277 800
korkokulut	3 188 100

Toiminnan kulut 53 130 400

henkilöstökulut	2 320 300
lämpö	5 586 100
sähkö	3 499 100
tilavuokrat	23 752 400
muut vuokrat	3 110 300
kunnossapito	7 862 200
kiinteistönhoito	4 200 000
muut menot	2 800 000

Kunnossapitomenoihin sisältyvät ylläpitoluonteiset rakentamispalvelut (vikakorjaukset ja PTS-korjaukset). Kiinteistöhoitoon sisältyy myös ulkoalueiden hoito. Muut menot sisältävät rakennus- ja tilahallinnan vakuutukset, tutkimukset, asiantuntijapalvelut, koulutukset, verot, ICT-menot, kirjanpito, kameravalvonnan, siivouksen (Renkomäen monitoimitalo ja muutama ulosvuokrattu kohde) sekä jätehuolto- ja vesikustannuksia. Muut vuokrat ovat puoliiksi sisäisiä maanvuokria sekä koneiden ja laitteiden vuokramenoja.

3.7.3. Toimintasuunnitelma 2025

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tilakeskus järjestää kaupunkiorganisaatiolle tarvittavia toimitiloja rakennuttamalla, vuokraamalla tai ostamalla. Oman toimitilakannan ylläpitämistä, uudistamista ja kehittämistä jatketaan pitkäjänteisten investointi- ja kunnossapito-ohjelmien avulla. Toimitilaraajat määritellään kaupungin palveluverkkosuunnitelmien, kiinteistöjen teknisen kunnan sekä asiakkaiden toiminnallisten tarpeiden perusteella. Kaupungin oman palvelutuotannon tilankäyttöä keskitetään ja tilojen yhteiskäyttöä sekä käyttöastetta pyritään lisäämään. Kehittyneiden vuokrausmallien käyttöä toimitilaraajien ratkaisuihin voidaan käyttää silloin, kun se on taloudellisesti perusteltua.

Vielä kaupungin suorassa omistuksessa olevien sote- ja pelastuslaitoskiinteistöjen myyntiprosesseja jatketaan vaikeasta markkinatilanteesta sekä hyvinvointialueen vuokrausten jatkon epävarmuudesta huolimatta. Jos myynti ei toteudu, niin ensimmäisten sote- ja pelastuslaitoskiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu tulee käynnistää tämän vuoden aikana.

Kiinteistökannan salkutuksen D-salkun kiinteistöjen myyntejä ja purkamisia jatketaan suunnitellusti. Tilakannasta tyhjäksi jääneille laajoja korjauksia vaativille C- ja D-salkun kohteille, joille ei ole löydetty muuta käyttöä ja niitä ole voitu myydä eikä niitä ole suojeltu, haetaan purkulupaa. C-salkussa on kohteet, joista luovutaan kehittäen esimerkiksi kaavoittamalla tai kohteen käytön päättymisen jälkeen. D-salkussa on kohteet, joista voidaan luopua sellaisenaan.

Talonrakennuksen investointihankkeiden kustannusohjausta kehitetään tulevissa hankkeissa jo hankesuunnittelu- vaiheessa.

Sisäisen vuokran periaatteita ja laskentamallia tarkastellaan vuoden 2025 aikana. Samalla Tilakeskuksen osalta selvitetään, onko taseyksikömalli tehokkain tapa toteuttaa palveluverkon kiinteistöjen kehitys ja ylläpito.

Vuonna 2025 rakenteilla ovat mm Myllypohjan monitoimitalo ja Kaarikadun päiväkotit. Vuokrahankkeista valmistuu Felmanniaan Kaupunkiympäristön palvelualueen uudet toimitilat.

Toiminnan painopistealueet

Investointitaso laskun takia rakennuskannan kunnossapito-ohjelman toimenpiteillä pyritään varmistamaan tilakannan käytettävyyttä. Kiinteistöjen ylläpitoa sekä kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen hankintaa ja sopimuksen aikaista toimintaa kehitetään ja tehostetaan jatkuvasti.

Imagorakennusten osalta kohteiden kunnostusohjelmaa jatketaan. Vuonna 2025 imagorakennuksista aloitetaan Rautakankareen hiihtomajan kunnostaminen.

Tilakeskuksen toiminnan tärkeinä painopistealueina ovat kaupungin kärkihanke hiilineutraali Lahti toimenpiteet rakennuskannan osalta sekä pitkäjänteiset energiatehokkuustoimenpiteet. Tilakeskuksen toiminnan painopisteinä on myös parantaa kiinteistöjen turvallisuutta niin henkilöiden, omaisuuden sekä varautumisen osalta.

Tilakeskuksen taloutta kuormittavien tyhjen tilojen määrää pyritään jatkuvasti vähentämään, vaikka niitä tulossa lisää valmistuvien hankkeiden ja tehtyjen palveluverkkopäätösten seurauksena.

Toimintasuunnitelma ja toimenpiteet omien tavoitteiden toteuttamiseksi

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso
Lahden Tilakeskuksen toiminnan vaikuttavuutta parannetaan	Vuokralaisille tehdyllä asiakastytyväisyyskyselyllä mitattu kokonaistyytyväisyys Lahden Tilakeskuksen toimintaan. (Asteikkona 1–4). Kysely tehdään jatkossa joka toinen vuosi.	Kokonaistyytyväisyys vähintään 3,1 (2024: 3,1)

Toimintasuunnitelma: Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan seuraavan kerran 2026.

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso / lähtötaso
Korjausvelan määrä omassa rakennuskannassa	euroa/h-ala m ²	Määrä alenee (TP2023: 173 €/m ²)

Toimintasuunnitelma: Toteutumista seurataan vuosittain.

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso
Tilankäytön tehostaminen ja tilahankkeiden karsinta sekä yksityisten investointien hyödyntäminen	Tilakannasta poistuneiden huoneistoneeliöiden (m ²) määrä sekä tilakannan lisäys (m ²) edellisellä 5 vuoden jaksolla	Poistumaa kertyy (myynnit, purkamiset), lähtötaso vuoden 2020 alussa 0 m ² ja vuoden 2024 lopussa yhteensä n. 100 800 m ² . Tilakannan lisäys (rakentaminen ja kaupat) on ollut vastaavana ajankohtana yhteensä 65 200 m ² .

Toimintasuunnitelma: Toteutumista seurataan vuosittain.

3.8. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot

Talousarviovuonna tehostetaan sellaisen omaisuuden myyntiä, jota ei tarvita kaupungin palvelutuotannossa. Tehtävääalueelle on budjetoitu tuloarvio käyttöomaisuuden myyntivoittoihin (ei kaupunginvaltuuston nähden sitova).

Myyntivoittoja ei tule käyttää käyttötalouden pysyväisluonteisten kustannusten kattamiseen.

3.8.1. Määrärahataulukko

Tuloarvio, ei kaupunginvaltuustoon nähden sitova

Määrärahat	TP 2023	KS+LTA:t 2024	TA 2025	KS 2025 alku- peräinen	KS 2025 muutokset	KS 2025 voi- massa oleva
Toimintatulot	1 898 331	3 720 000	5 000 000	5 000 000	0	5 000 000
Toimintamenot	4 063	0	0	0	0	0
Toimintakate	1 894 268	3 720 000	5 000 000	5 000 000	0	5 000 000

4. Käyttösuunnitelman liitteet

4.1.Liite 1 Lahden Tilakeskuksen talonrakennuksen työohjelma (1 000 euroa)

VUONNA 2025 TOTEUTETTAVAT TALONRAKENNUSTYÖT		19.12.2024		
Työkohte	Valtuuston hyväksymä määräraha	Käyttösuunnitelma		
		Rahoitusvaraus	Aika-taulu	
PERUSPARANNUKSET				
KONSERNIHALLINNON HANKERYHMÄ		297		
	Konsernihallinto		297	
jatkuu	- Harjun korttelin jatkokäyttö, hankesuunnittelu		66	1-12
jatkuu	- Mustankallion väestönsuojan perusparannus, hankesuunnittelu		30	1-12
	Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		201	
SIVISTYSTOIMIALAN HANKERYHMÄ		10 826		
jatkuu	- Myllypohjan monitoimitalo, perusparannus		3 561	1-12
jatkuu	- Kaupunginteatterin perusparannus, hankesuunnittelu		24	1-9
jatkuu	- Pääkirjaston perusparannus, hankesuunnittelu		78	1-3
	Päiväkotien perusparannukset		600	
	- Sipuran päiväkodin piha		370	4-10
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		230	
	Urheilukeskuksen perusparannukset		3 283	
jatkuu	- Valomastojen uusiminen, suunnittelu		58	1-12
jatkuu	- Rinnekatsomon perusparannus		1 500	4-12
jatkuu	- Aurinkokatsomon muutokset ja korjaukset		1 350	4-12
jatkuu	- J-mutkan muutostyöt		140	4-12
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		235	
	Toimialan pienet työkohteet		3 280	
	alkuperäinen määräraha		3 789	
	Sivistyksen palvelualueen uusinvestointeihin		-509	
	- Kariston koulun piha		250	5-8
	- Ahtialan koulun E-siiven muutostyöt esiopetukselle		50	6-8
jatkuu	- Vesiliikuntakeskus, hankesuunnittelu		70	2-8
jatkuu	- Mettiksén liikuntasalin korjaukset		500	1-2
jatkuu	- ILOQ S10 Online oviympäristöön			1-12
	Jalkarannan monitoimitalo		25	
	Liipolan monitoimitalo		25	
	Ahtialan koulu		20	
	Kärpäsen koulu		40	
	Lotilan koulu		25	
	Möysän koulu		18	
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		2 257	
	Myöhemmin kohdennettavat työt, toimiala yhteensä		2 722	
MUUN VUOKRAUSTOIMINNAN HANKERYHMÄ		1 517		
jatkuu	- Sibeliustalon julkisivukorjaukset		1 000	4-12
jatkuu	- Rautakankareen hiihtomajin korjaukset		250	5-8
	- Ylimarolan navettarakennuksen lattiakorjaukset		170	4-6
	Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		97	
PERUSPARANNUKSET YHTEENSÄ		12 640		
KORVAUSINVESTOINNIT				
SIVISTYSTOIMIALAN HANKERYHMÄ		15 573		
jatkuu	- Myllypohjan monitoimitalo, uudisrakennus		10455	1-12
jatkuu	- Kaarikadun päiväkodin uudisrakennus		4415	3-12
jatkuu	- Paavolan päiväkodin uudisrakennus, suunnittelu		327	1-12
jatkuu	- Mukkulan monitoimitalo, uudisrakennus		205	3-12
	- Länsiharjun pikku koulun laajennus, suunnittelu		171	3-12
	Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		0	
KORVAUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ		15 573		

UUSINVESTOINNIT

SIVISTYSTOIMIALAN HANKERYHMÄ		509		
	alkuperäinen määräraha	0		
	Sivistyksen palvelualueen perusparannuksista	509		
	- Kisapuiston konesuojarakennus		509	5-12
UUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ		509		
KESKENERÄISET HANKKEET		1 500		

Perusparannukset yhteensä	12 640
Korvausinvestoinnit yhteensä	15 573
Uusinvestoinnit	509
Keskeneräiset yhteensä	1 500
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	30 222

4.2. Liite 2 Osamäärärahat yksiköittäin

Osamäärärahat (määrärahat ja tuloarviot) jaetaan käyttösuunnitelmassa kustannuspaikkatasoille sitovuustasojen sisällä. Osamäärärahoja voidaan käyttösuunnitelmavuoden aikana siirtää ilman toimielinkäsittelyä kustannuspaikkojen välillä niin, että muutos ei vaikuta sitovuustason määrärahoihin. Lahden Tilakeskuksen tuloslaskelma on esitetty käyttösuunnitelmassa ao. taseyksikön kohdalla.

4.2.1. Kaupunginvaltuusto ja -hallitus

	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Sitova määräraha ja tuloarvio	225 000	4 602 400	-4 377 400
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	225 000	4 602 400	-4 377 400
Kaupunginvaltuusto	0	864 900	-864 900
Kaupunginhallitus	175 000	3 121 200	-2 946 200
Vaalit	50 000	449 700	-399 700
Konserni- ja tilajaosto	0	73 600	-73 600
Elinvoima- ja työllisyysjaosto	0	93 000	-93 000

4.2.2. Ulkoinen tarkastus

	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Sitova määräraha ja tuloarvio	0	439 700	-439 700
Ulkoinen tarkastus	0	439 700	-439 700
Tarkastustoimisto	0	303 900	-303 900
Tarkastuslautakunta	0	135 800	-135 800

4.2.3. Kaupunginjohtaja ja konsernihallinnon vastuualue

	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Sitova määräraha ja tuloarvio	5 281 700	40 683 500	-35 401 800
Kaupunginjohtajan yhteiset	0	14 887 800	-14 887 800
Kaupunginjohtajan yhteiset	0	14 887 800	-14 887 800
Konsernihallinnon yhteiset	4 270 000	2 491 600	1 778 400
Konsernihallinnon yhteiset	4 270 000	2 491 600	1 778 400
Talousoalvelut	27 600	2 484 300	-2 456 700
Talousopalvelujen yhteiset	0	324 200	-324 200
Controllervalvelut	0	779 300	-779 300
Rahoituspalvelut	0	562 300	-562 300
Taloussuunnittelu	0	544 500	-544 500
Hankintapalvelut	27 600	274 000	-246 400

	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Kehityspalvelut	176 100	9 379 000	-9 202 900
Kehityspalvelujen yhteiset	0	1 326 800	-1 326 800
Tietohallinto	0	6 025 600	-6 025 600
Palvelutori	145 500	1 535 200	-1 389 700
Lahti-Piste	30 600	491 400	-460 800
Henkilöstöpalvelut	805 000	5 824 100	-5 019 100
Henkilöstöpalvelujen yhteiset	0	2 788 300	-2 788 300
Työhyvinvointipalvelut	750 000	2 408 200	-1 658 200
Rekrytointi ja osaaminen	55 000	337 400	-282 400
Palvelussuhdepalvelut	0	290 200	-290 200
Kaupunginkanslia	0	1 830 400	-1 830 400
Kaupunginkanslian yhteiset	0	126 600	-126 600
Hallintopalvelut	0	932 700	-932 700
Asiakirjahall. ja arkistopalv.	0	771 100	-771 100
Lakipalvelut	0	510 000	-510 000
Lakipalvelut	0	510 000	-510 000
Omistajaohjauspalvelut	3 000	390 600	-387 600
Omistajaohjauspalvelut	3 000	390 600	-387 600
Viestintäpalvelut	0	2 885 700	-2 885 700
Viestintäpalvelut	0	2 885 700	-2 885 700

4.2.4. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot

	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Ei kaupunginvaltuustoon nähden sitova	5 000 000	0	5 000 000
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	5 000 000	0	5 000 000
KOM myyntivoitot ja -tappiot	5 000 000	0	5 000 000

4.3. Liite 3 Laskentatunnisteet ja hyväksyjät

Käyttösuunnitelmassa päätetyistä hyväksymisoikeuksien muutoksista päätetään erikseen vuoden aikana tai ne ovat voimassa seuraavan vuoden käyttösuunnitelman hyväksymiseen asti.

4.3.1. Lahden kaupunki

Kustannuspaikka / selite	Toiminto	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Pankkitapahtumien allekirjoitusoikeudet			
		Talusojohtaja	
		Rahoituspäällikkö	
		Laskentapäällikkö	
		Henkilöstöjohtaja	
		Kehittämisjohtaja	
		Rahoitussuunnittelija	
		Rahoitusassistentit	
		Hallintojohtaja	
		Lakiasiaintohtaja	
Talousarvion tulos- ja rahoituslaskelmaosa			
8002 Rahoitus		Talusojohtaja	Laskentapäällikkö, rahoituspäällikkö
Verorahoitus			
Verotulot		Talusojohtaja	Laskentapäällikkö
Valtionosuudet		Talusojohtaja	Laskentapäällikkö
Rahoituserät		Talusojohtaja	Rahoituspäällikkö
Rahoituserien muistiotositteella kirjattavat kirjanpidon kirjaukset		Rahoitussuunnittelija	Rahoituspäällikkö, talusojohtaja, laskentapäällikkö, johtava controller
Talousarvion investointiosa			
Arvopaperit		Talusojohtaja	Rahoituspäällikkö
ICT-investoinnit		Tietohallintojohtaja	IT-controller
Koko kaupunkia koskien			
Kaupunkitasoiset tai useita palvelualueita koskevat muistiotositteella kirjattavat kirjanpidon kirjaukset		Controller	Controller, johtava controller, laskentapäällikkö, talusojohtaja
Kaupunkitasoiset tasetileihin liittyvät kirjaukset/kohdistukset (kp 1000)		Talusojohtaja	Laskentapäällikkö
Tositteen hyväksyjä voi hyväksyä tositteessa olevan vastakirjauksen tasetilille (kp 1000)			
Alle 50 euron yksikkökohtaisesti olevat vakiokorvaukset perintäkuluista ja perintäkulukut. Tositteet lähetetään infokiertoon palvelualueille (taloustiimi 20.6.2013 § 4 Pienten perintäkululaskujen hyväksyntä).		Talusojohtaja	Rahoituspäällikkö
Lahden kaupungin palkkoihin liittyvät tilitykset, kuten VaEL-, ay- ja JuEL-tilitykset, ulosotot sekä maksuääräyspalkat		Provincia Oy:n kirjanpidon ja palkkahallinnon hyväksymisoikeudet omaavat vastuuhenkilöt	

4.3.2. Konsernihallinto

Kustannuspaikka / selite	Toiminto	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Koko konsernihallintoa koskien			
Kaikki konsernihallinnon tulo- ja menotositteet		Talusojohtaja	Konsernihallinnon johtaja
Investointeihin ja irtaimeen omaisuuteen liittyvät kirjaukset		Talusojohtaja	Laskentapäällikkö
Tasetileihin liittyvät kirjaukset/kohdistukset (kp 1000)		Talusojohtaja	Laskentapäällikkö
Tositteen hyväksyjä voi hyväksyä tositteessa olevan vastakirjauksen tasetilille (kp 1000)			
Palvelualueen muistiotositteella kirjattavat kirjanpidon kirjaukset		Controller	Controller, johtava controller, laskentapäällikkö, talusojohtaja

4.3.3. Kaupunginvaltuusto ja -hallitus

Kustannuspaikka / selite	Toiminto	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus			
1102 Kaupunginvaltuusto		Hallintojohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1103 Kaupunginhallitus		Hallintojohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1103 Kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen myöntämät avustukset		Konsernihallinnon johtaja	Talusojohtaja
1103 Kaupunginhallitus	C006 Vieraanvaraisuus	Hallintojohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1103 Kaupunginhallitus	C100 Toimikunnat	Hallintojohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1103 Kaupunginhallitus	C110 Vaalit	Keskusvaalilautakunnan sihteeri	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja
1104 Konserni- ja tilajaosto		Konsernihallinnon johtaja	Hallintojohtaja
1105 Elinvoima- ja työllisyysjaosto		Elinvoimajohtaja	Hallintojohtaja

4.3.4. Ulkoinen tarkastus

Kustannuspaikka / selite	Toiminto	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Ulkoinen tarkastus			
1122 Tarkastustoimisto		Tarkastusjohtaja	Tarkastaja, kaupunginjohtaja
Tarkastusjohtajan tehtävään liittyvät laskut		Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	Kaupunginjohtaja
1123 Tarkastuslautakunta		Tarkastusjohtaja	Tarkastaja, kaupunginjohtaja

4.3.5. Kaupunginjohtaja ja konsernihallinnon vastuualue

Kustannuspaikka / selite	Toiminto	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Kaupunginjohtajan yhteiset			
1302 Kaupunginjohtajan yhteiset	C006 Vieraanvaraisuus	Hallintojohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1302 Kaupunginjohtajan yhteiset	C130 Kaupunginjohtaja	Kaupunginjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
Kaupunginjohtajan tehtävään liittyvät laskut	C130 Kaupunginjohtaja	Kh:n puheenjohtaja	Kh:n I varapuheenjohtaja
1302 Kaupunginjohtajan yhteiset	C131 Kaupunkitasoiset yhteiset	Talousjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1302 Kaupunginjohtajan yhteiset	C132 Kaupungin jäsenmaksut	Talousjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1302 Kaupunginjohtajan yhteiset	C133 Ystävyyssuhteiden toiminta	Konsernihallinnon johtaja	Hallintojohtaja
1302 Kaupunginjohtajan yhteiset	C134 Sisäinen tarkastus	Kaupunginjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
Konsernihallinnon yhteiset			
1502 Konsernihallinnon yhteiset	C150 Konsernihallinnon yhteiset	Talousjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1502 Konsernihallinnon yhteiset	C151 Korvaukset konserniyhtiöiltä	Talousjohtaja	Laskentapäällikkö
1502 Konsernihallinnon yhteiset	C152 Vahinkorahasto	Konsernihallinnon johtaja	Talousjohtaja
Talouspalvelut			
1512 Talouspalvelujen yhteiset		Talousjohtaja	Laskentapäällikkö, rahoituspäällikkö, johtava controller
Talousjohtajan tehtävään liittyvät laskut		Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen
1513 Controllerpalvelut		Johtava controller	Controller
Johtavan controllerin tehtävään liittyvät laskut		Talousjohtaja	Laskentapäällikkö
1514 Rahoituspalvelut		Rahoituspäällikkö	Rahoitussuunnittelija
Rahoituspäällikön tehtävään liittyvät laskut		Talousjohtaja	Laskentapäällikkö
1515 Taloussuunnittelu		Laskentapäällikkö	Controller
Laskentapäällikön tehtävään liittyvät laskut		Talousjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1516 Hankintapalvelut		Hankintapäällikkö	Talousjohtaja
Hankintapäällikön tehtävään liittyvät laskut		Talousjohtaja	Laskentapäällikkö
Kehityspalvelut			
1522 Kehityspalvelujen yhteiset		Kehittämisjohtaja	Tietohallintojohtaja
Kehittämisjohtajan tehtävään liittyvät laskut		Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen
1523 Tietohallinto		Tietohallintojohtaja	IT-controller, pääsuunnittelija
Tietohallintojohtajan tehtävään liittyvät laskut		Kehittämisjohtaja	Konsernihallinnon johtaja
1524 Palvelutori		Palvelutoripäällikkö	Kehittämisjohtaja
Palvelutoripäällikön tehtävään liittyvät laskut		Kehittämisjohtaja	Tietohallintojohtaja
1525 Lahti-Piste		Asiakaspalvelupäällikkö	Kehittämisjohtaja
Asiakaspalvelupäällikön tehtävään liittyvät laskut		Kehittämisjohtaja	Tietohallintojohtaja
Henkilöstöpalvelut			
1532 Henkilöstöpalvelujen yhteiset		Henkilöstöjohtaja	Palvelussuhdepäällikkö
Konsernihallinnon johtajan tehtävään liittyvät laskut		Kaupunginjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja, sivistysjohtaja
1533 Työhyvinvointipalvelut		Henkilöstöjohtaja	Palvelussuhdepäällikkö
1534 Rekrytointi ja osaaminen		Henkilöstöjohtaja	Palvelussuhdepäällikkö
1535 Palvelussuhdepalvelut		Henkilöstöjohtaja	Palvelussuhdepäällikkö
Kaupungin kanslia			
1542 Kaupunginkanslian yhteiset		Hallintojohtaja	Hallintopäällikkö
Hallintojohtajan tehtävään liittyvät laskut		Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen
1543 Hallintopalvelut		Hallintojohtaja	Hallintopäällikkö
1544 Asiakirjahall. ja arkistopalv.		Hallintojohtaja	Hallintopäällikkö
Lakipalvelut			
1552 Lakipalvelut		Lakiasiaintojohtaja	Juristi
Lakiasiaintojohtajan tehtävään liittyvät laskut		Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen
Omistajaohjauspalvelut			
1562 Omistajaohjauspalvelut		Omistajaohjauksen johtaja	Konsernihallinnon johtaja
Omistajaohjauksen johtajan tehtävään liittyvät laskut		Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen
Viestintäpalvelut			
1572 Viestintäpalvelut		Viestintäjohtaja	Viestintäpäällikkö
Viestintäjohtajan tehtävään liittyvät laskut		Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen

4.3.6. Lahden Tilakeskus -taseyksikkö

Kustannuspaikka/selite	Toiminto	Projekti	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Koko Tilakeskusta koskien				
Kaikki Lahden Tilakeskuksen tulo- ja menotositteet			Toimitilajohtaja	Rakennuttajapäällikkö, kiinteistöpäällikkö, tilapalvelupäällikkö, kiinteistotaloussuunnittelija
Taseteihin liittyvät kirjaukset/kohdistukset (kp 1702)			Toimitilajohtaja	Rakennuttajapäällikkö
Tositteen hyväksyjä voi hyväksyä tositteessa olevan vastakirjauksen taseteille (kp 1702)				
Lahden Tilakeskuksen muistiotositteella kirjattavat kirjanpidon kirjaukset			Toimitilajohtaja	Tilapalvelupäällikkö, kiinteistotaloussuunnittelija
Toimitilajohtajan tehtävän liittyvät laskut			Konsernihallinnon johtaja	Konsernihallinnon johtajan sijainen
Tilakeskuksen yhteiset menot				
1703 Tilakeskuksen yhteiset	Kaikki toiminnot		Toimitilajohtaja	Rakennuttajapäällikkö, kiinteistöpäällikkö, tilapalvelupäällikkö, kiinteistotaloussuunnittelija
	B001 Tilahallinto henkilöstömenot		Toimitilajohtaja	Rakennuttajapäällikkö
	B002 Tilahallinto toimistomenot		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B003 Tietojärjestelmien yp hallinto		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B004 Asiantuntijapalveluiden hankinta		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
Rakennusten ylläpitomenot				
1704 Rakennusten ylläpito	Kaikki toiminnot		Toimitilajohtaja	Rakennuttajapäällikkö, kiinteistöpäällikkö, tilapalvelupäällikkö, kiinteistotaloussuunnittelija
	B010 Ulkoiset vuokratulot		Toimitilajohtaja	Tilapalvelupäällikkö
	B011 Sisäiset vuokratulot		Kiinteistotaloussuunnittelija	Tilapalvelupäällikkö
	B012 Muut isännöinnin kustannukset		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B013 Vakuutukset		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B014 Vartiointi		Kiinteistöpäällikkö	Kiinteistotaloussuunnittelija
	B015 Siivous		Kiinteistöpäällikkö	Kiinteistotaloussuunnittelija
	B020 Valvontakamerat		Kiinteistöpäällikkö	Sähkötekniiko
	B021 Laskutettavat valvontakamerat		Kiinteistöpäällikkö	Sähkötekniiko
	B022 Kulunhallintajärjestelmät		Kiinteistöpäällikkö	Sähkötekniiko
	B023 Tietojärjestelmät(rakennukset)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B024 Autolautaus (menot ja tulot)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B030 Kulutusseuranta		Kiinteistöpäällikkö	Kiinteistotaloussuunnittelija
	B031 Vesi ja jätevesi		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B032 Lämpö		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B033 Sähkö		Kiinteistotaloussuunnittelija	Kiinteistöpäällikkö
	B034 Ulkoiset vuokramenot		Toimitilajohtaja	Tilapalvelupäällikkö
	B035 Maanvuokrat		Kiinteistotaloussuunnittelija	Tilapalvelupäällikkö
	B036 Poistot		Toimitilajohtaja	Kiinteistotaloussuunnittelija
	B037 Lainojen korkomenot		Toimitilajohtaja	Kiinteistotaloussuunnittelija
	B040 Kiinteistönhoito sopimusperust		Kunnossapidon asiantuntija	Kiinteistöpäällikkö
	B041 Lumen poisto ja kuljetus		Kunnossapidon asiantuntija	Kiinteistöpäällikkö
	B042 Kiinteistönhoito, lisätyöt		Kunnossapidon asiantuntija	Kiinteistöpäällikkö
	B043 Päivystyskäynnit		Kunnossapidon asiantuntija	Kiinteistöpäällikkö
	B044 Vahtimestaripalvelut		Kunnossapidon asiantuntija	Kiinteistöpäällikkö
	B045 Ulkoalue hoito ja tarkistukset		Kunnossapidon asiantuntija	Kiinteistöpäällikkö
	B050 Sprinkleri- ja palojär huoli(Ih)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B051 Kylmälaite- ja jäähdytys. (Ih)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B052 Hissihuollot (Ih)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B053 Keittiölaitehuollot (Ih)		Sähkötekniiko	Kiinteistöpäällikkö
	B054 Rakennusautom operointipal(Ih)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B055 Ilmanvaihdon suodattimet (Ih)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B056 Sähkölaitehuollot (Ih)		Sähkötekniiko	Kiinteistöpäällikkö
	B060 Jätehuolto		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B061 Kaivojen tyhjennys ja huolto		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B070 Rakennuttajan kustannukset (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B071 Kunto- ja sisäilmatutkim (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B072 Ikkunat (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B073 Lukitustyöt (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B074 Rakennustekniset työt (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B075 Ulkoseinät ja julkisivu (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B076 Tilapinnat ja varusteet (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B077 Yiäpohja ja vesikattotyöt (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B078 Kylmälaitetyöt (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B079 Aluerakenteet (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B080 Kalusteet, laitt ja koneet(kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B081 Keittiölaitehankinnat (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B082 Putkityöt (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B083 Ilmanvaihtotyöt (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B084 Rakennusautomaatio (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B085 Ilmanvaihtokanavan nuohous(kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B086 Sprinkleri- ja palojärjest(kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B087 Sähkölaitteet (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B088 Ikkivalta (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B089 Muut työt, hankin,raksiiv (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
	B090 Ulkovarusteet (kp)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö

Kustannuspaikka/selite	Toiminto	Projekti	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Rakennusten ylläpitomenot				
B100	Rakennuttajan kustannuks (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B101	Suunnittelu- ja tutkimukse(ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B102	Rakennustekniset työt (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B103	Ulkoseinät ja julkisivu (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B104	Yläpohja ja vesikattotyöt(ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B105	Kylmälaitetyt (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B106	Aluerakenteet (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B107	Ikkunat ja ovet (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B108	Lukitustyöt (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B109	Tilapinnat ja varusteet (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B110	Ilmanvaihtotyöt (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B111	Putkityöt (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B112	Rakennusautomaatio (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B113	Ilmanvaihtokanav nuohous(ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B114	Sähköt (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B115	Muut urakat (ohj)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B130	Rakennuttaj kustannukset (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B131	Suunnitt- ja tutkimukset (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B132	Rakennustekniset työt (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B133	Rakennusten purku (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B134	Putkityöt (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B135	Ilmanvaihtotyöt (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B136	Rakennusautomaatio (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B137	Sähköt (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
B138	Väliaikaist vuokr,pystyt,purk		Tilapalvelupäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
B139	Muut urakat (pr)		Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
Irtain omaisuus				
Irtaimen omaisuuden hankinnat			Kiinteistöpäällikkö	Tilapalvelupäällikkö
Talonrakennusinvestoinnit				
1704 Rakennusten ylläpito				
		Kaikki investointikohteet	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T015 Myllypohjan monitoimitalo, pp	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T016 Kaupunginteatterin pp	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T017 Pääkirjaston perusparannus	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T018 Myllypohjan monitoimitalo, uud	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T019 Kaarikadun päiväkodin uudisr.	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T020 Paavolan päiväkodin uudisrak.	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T021 Mukkanen monitoimitalo, uudis.	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T022 Kisapuiston pääkatosomarakennus	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T023 Mustankallion väestösuojan pp	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T024 Mettiksien liikuntasali korjaus	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T025 Länsiharjun pikkukoulu pp+laaj	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T026 Rautakankareen majan pp	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T027 Sibelustalo julkisivu korjaus	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T028 Suurhallin rakennusautomaatio	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T029 Urhk Rinnekatsomon pp	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T030 Urhk Aurinkokatsomon muutokset	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T031 Urhk J-mutkan muutustyöt	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T032 Urhk Valomastojen uusiminen	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T033 Kisapuiston konehalli	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T034 Jalkarannan mtt lukitustyöt	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T035 Liipolan mtt lukitustyöt	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T036 Ahtialan koulu E-siipi mutyöt	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T037 Vesiliikuntakeskus, hankesuunn	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T038 Sipuran päiväkodin piha	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T039 Kariston koulun piha	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö
		T040 Ahtialan koulu lukitustyöt	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T041 Kärpäsen koulu lukitustyöt	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T042 Lotilan koulu lukitustyöt	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T043 Möysän koulu lukitustyöt	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T044 Yliarolan navetan lattiakorj	Rakennuttajapäällikkö	Kiinteistöpäällikkö
		T045 Harjun korttelin jatkokäyttö	Projektipäällikkö	Rakennuttajapäällikkö

4.3.7. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot

Kustannuspaikka / selite	Toiminto	Hyväksyjän nimi	Varahyväksyjän nimi
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot			
1902 KOM myyntivoitot ja -tappiot		Talousjohtaja	Laskentapäällikkö, rahoituspäällikkö